

FACKLIGT PERSPEKTIV

#2 JUNI 2024

FRAMGÅNG FÖR SEKO PÅ LO-KONGRESSEN

LO-kongressen biföll bland annat Sekos motion om att ta fram en opinions- och mediestrategi.

Sidan 3

MEDLEMSVECKAN SLOG FLERA REKORD

Rekordmånga inskickade bilder och fler beställda gula påsar än tidigare år. Det är delar av facit efter årets medlemsvecka.

Sidan 6

AKTIVT ARBETE FÖR JÄMSTÄLLDHET INOM SEKO SIS

Pia Gullarbergs inom Sekos SIS har både startat kvinnligt nätverk och ett projekt för att öka antalet kvinnliga förhandlare.

Sidan 8

Backa ert skyddsombud!

Det händer att Sekos skyddsombud hindras i sitt uppdrag av arbetsgivaren. I dessa lägen behöver de backning av klubben. SIDORNA 4-5

klubben. SIDORNA 4-5

INLEDAREN

Intensiv vår med viktiga resultat

VI LÄMNAR NU ett par intensiva månader bakom oss. Resultaten av det fackliga arbete som lagts ned kommer vi se effekten av framöver. Vi har haft medlemsvecka, LO-kongress och val till Europaparlamentet inom loppet av en månad. Och vilket fantastiskt arbete ni förtroendevalda och anställda har gjort för att alla dessa aktiviteter blev så himla bra.

JAG BÖRJAR MED medlemsveckan. Vi slår ju rekord varje år. Fler blir medlemmar i Seko. Mer material beställs och delas ut. Fler bilder skickas in. Och vi träffar fler medlemmar för varje år som går. Stort tack till alla som engagerat sig denna gång och sett till att medlemsveckan blev en succé.

LO-kongressen blev till viss del även den en framgång. Som många av er redan känner till så fokuserade vi en hel del på en av våra motioner som handlade om att LO borde ta fram en opinionsstrategi för att utmana den politiska högern. LO-styrelsen hade besvarat motionen men vi lyckades efter mycket arbete att få med oss kongressen på ett bifall. Nu kommer vi följa upp att LO även verkställer beslutet. Det är hög tid att vi tar fajten om opinionen.

AVSLUTNINGSVIS VILL JAG också kommentera det nyligen avgjorda EU-valet. Först och främst ska vi själva klappa oss lite på axeln, vi gjorde en fantastisk facklig-politisk valrörelse. Vi överträffade vårt samtalsmål och nästan dubblade antalet samtal i förhållande till vårt mål. Resultatet i valet blev också bättre än väntat för de partier som ändå står bakom grundläggande fackliga rättigheter och solidaritet. Det är också en smula glädjande att det parti som verkligen går rakt emot våra värderingar, SD, backade.

Med detta vill jag passa på att önska er alla en riktigt skön sommar!

Gabriella Lavecchia
förbundsordförande

NYTT FRÅN FÖRBUNDET

Motionstiden till Sekos kongress har startat

→ Motionstiden för Sekos nästa förbundskongress är i gång.

Kongressen äger rum 20–22 maj 2025. Motionsstopp för medlemmar är den 1 november och för lokal organisation den 13 december. Information och formulär kommer att finnas på seko.se/kongress2025

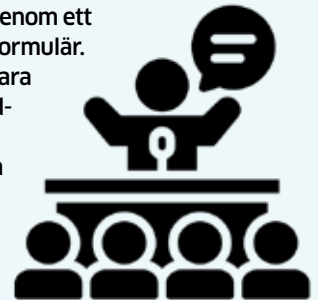
Enligt förbundets stadgar ska val ske till följande förtroendeuppdrag:

Förbundsordförande
Vice Förbundsordförande
Förbundssekreterare
Avtalssekreterare
11 ordinarie ledamöter till förbundsstyrelsen
4 ersättare till förbundsstyrelsen
Tre ordinarie revisorer

Tre ersättare till revisorerna
50 ordinarie till epresentantskapet
50 ersättare till representantskapet

Den som nomineras ska vara tillfrågad och ha accepterat nomineringen. Nomineringar inklusive motivering skickas till valberedningen genom ett digitalt formulär.

De ska vara valberedningen tillhanda senast 31 januari 2025.

OVERGÅNG FRÅN KOMMUNAL

Seko tar över organisationsätten för djursjukvård och sällskapsdjur

→ På LOs kongress den 17-20 maj beslutades att organisationsrätten inom djursjukvård och sällskapsdjur övergår till Seko från Kommunal.

Bakgrunden till beslutet är att LOs styrelse 18 december 2023, efter en skrivelse från Kommunal, tillsatte en utredning som i dialog med Kommunal skulle ta fram förslag på hur Kommunals avtals- och organisationsområde ska begränsas.

LO-styrelsen beslutade den 11 mars att anta utredningens förslag kring hur berörda branscher/företag ska fördelas på övriga förbund och detta beslut är nu alltså även antaget av LO-kongressen. Beslutet innebär att de delar av Kommunals avtals- och organisationsområde som tidigare utgjorde Lantarbetarförbundet och som inte är skattefinansierade ska omfördelas till andra förbund inom LO. Ett av de så kallade mottagarförbunden är Seko.

För Sekos del handlar det om att cirka 1 300 av Kommunals medlemmar inom

djursjukvårds- och sällskapsdjursverksamheten kommer att erbjudas medlemskap i Seko.

Nu vidtar en process för att dessa medlemmars övergång från Kommunal till Seko ska bli så bra som möjligt. Inom Seko pågår dessutom ett intensivt förberedelsearbete med bland annat utbildningar och nyanställningar för att på bästa sätt kunna företräda de nya medlemmarna.

Fackligt Perspektiv är en tidning som ges ut av Seko. Den skickas hem till dig som har ett förtroendeuppdrag i förbundet.

Fackligt Perspektiv, Seko, Box 1105, 111 81 Stockholm
Kontakt: fackligt.perspektiv@seko.se Ansvarig utgivare: Jonas Pettersson.
Redaktör: Asa Jansson. Tryck: EO Media Upplaga: 5 200

Seko deltog med ett tjugotal ombud på LO-kongressen.

FRAMGÅNG FÖR HELA ARBETARRÖRELSEN

Sekos motion om opinionsstrategi övertygade LO-kongressen

LO ska ta fram en opinions- och mediestrategi i syfte att utmana högern och näringslivet. Det står klart sedan LO-kongressen röstade ja till Sekos motion i frågan.

- Nu är det dags att sätta arbetarrörelsens frågor på agendan, säger Jonas Pettersson, kansli- och kommunikationschef på Seko.

→ LO-kongressen blev en framgång för Seko på flera sätt. Förbundets ombud drev på, var uppe i talarstolen, lyfte frågor som är viktiga för våra medlemmar och lyckades dessutom övertyga hela kongressen i flera viktiga frågor.

UNDER KONGRESSENS SISTA dag biföll kongressen Sekos motion om att LO ska satsa mer på opinionsbildning.

- Det här är en jätteseger för hela arbetarrörelsen, säger Jonas Pettersson.

Näringslivet och högern har under lång tid varit skickliga på att sätta sina frågor på agendan i de breda politiska frågorna. För mer än 50 år sedan antog SAF:s, Svenska arbetsgivarföreningens, styrelse den numera omtalade strategipromemorian som gick under namnet "Informationsverksamheten". Det blev startskottet för näringslivets och högerens satsning på opinionsbildning och politiskt påverkansarbete.

- **DET HAR** såklart handlat om stora satsningar rent ekonomiskt. Men det går inte att blunda för resultatet, säger Jonas Pettersson.

Många bra saker görs när det gäller opinionsinsatser från fackföreningsrörelsen, men ofta i frågor som främst berör de egna medlemsgrupperna. Högerens försprång handlar delvis om ett

ekonomiskt övertag men det är långt ifrån hela sanningen.

- **I GRUNDEN** handlar det om att bestämma sig och att prioritera. Man brukar ofta prata om att ha det så kallade problemformuleringsinitiativet, att sätta agendan. I detta avseende har arbetarrörelsen blivit omsprungna och det kommer ta tid och krävas resurser för att ta tillbaka initiativet.

- Det handlar om vilja och om att våga satsa. Vi ska såklart vara ansvarsfulla med våra medlemmars pengar. Samtidigt kan vi inte stå och titta på när våra medlemmars intressen successivt utmanas och påverkas av politiska beslut i spåren av en framgångsrik opinionsbildning av våra motståndare.

→ Seko kommer löpande att följa LOs arbete med att verkställa de beslut som fattades på LO-kongressen.

Seko tog fajten under hela LO-kongressen

→ Sekos ungefär 20 ombud lyckades övertyga LO-kongressen i flera viktiga frågor. Det handlade om att LO ska kräva att karensavdraget ska slopas, om att LO ska vara öppna för att driva en arbetstidsförkortning lagstiftningsvägen och att man ska ha rätt till mammografi på betald arbetstid. Vidare beslutade LO-kongressen att tandvård ska vara en del av sjukförsäkringen och att därmed omfattas av ett högkostnadsskydd.

Kongressen valde även en ny ledning för LO. Till ordförande valdes Byggnads förre ordförande, Johan Lindholm, till förste vice ordförande valdes Louise Ohlsson från Elektrikerna. Veli-Pekka Säikkälä från IF Metall blev vald till avtalssekreterare och Jessica Leiding från Kommunal till andre vice ordförande.

MER OM OPINION

Katalys mest effektiva tankesmedjan

→ Katalys är den tankesmedja som har flest exponeringar per anställd. Det visar tidningen **Arbetsvärldens genomgång av hur ofta tankesmedjorna nämndes i riksmidia under 2023.**

Totalt genererade näringslivets tankesmedjor tre gånger fler omnämningar än sina fackliga motsvarigheter. Men näringslivets tankesmedjor har också sex gånger fler anställda. Katalys med sina fyra medarbetare kvalar inte ens in på tio i topp-listan över flest anställda.

Den tankesmedja som totalt syntes mest under 2023 var Timbro. Katalys hamnade på fjärde plats och Arena Idé på sjätte plats.

Foto: Trygve Finkelsen/Mostphotos

Inom vägarbetsbranschen finns många mindre arbetsplatser där det kan vara svårt att hitta skyddsombud.

ARBETSMILJÖN I FOKUS

Avgörande att skyddsombud stöd av facket

Nekad adekvat utbildning för uppdraget och hotad av chefen. Det är några exempel på hur skyddsombud kan hindras av sin arbetsgivare.

- Det här belyser vikten av att skyddsombuden har facket i ryggen, säger Lotta Berge, regionalt skyddsombud på Seko.

Skyddsombud på arbetsplatser där Seko har kollektivavtal ska vara medlemmar i Seko.

- Nu höjs röster från våra motparter om att arbetsgivarna ska kunna utse skyddsombud. Det vore förödande för möjligheten att bedriva ett bra arbetsmiljöarbete. Ett skyddsombud måste ha facket i ryggen för att våga stå upp mot arbetsgivarna, säger Lotta Berge, regionalt skyddsombud på Seko.

Lotta Berge är ett av Sekos sju regionala skyddsombud. Hon är anställd av förbundet och företräder arbetstagarerna på arbetsplatser där det saknas lokala skyddsombud.

- I MITT uppdrag ingår dessutom att stötta och introducera nya skyddsombud. Målet är att inga arbetsplatser ska sakna lokalt skyddsombud.

Skyddsombudsrollen är utsatt. Det är inte helt ovanligt att arbetsgivare

hindrar skyddsombud på olika sätt.

- Därför är det viktigt att skyddsombudet känner sig tryggt i att få hjälp och stöd av den fackliga organisationen. Sekos lokala och förhandlande organisation ska samarbeta i frågor som rör skyddsombudets rättigheter.

NAGOT SOM LOTTA lagt märke till är att det ofta finns en missuppfattning bland medlemmar om vad uppdraget som skyddsombud innebär.

- Många verkar tro att den som väljs till skyddsombud också blir ansvarig för arbetsmiljön. Men så är det givetvis inte, det är alltid arbetsgivaren som har arbetsmiljöansvaret.

Ibland händer det att en arbetsgivare hör av sig till Lotta med eget förslag på skyddsombud.

- Ofta gör de det på grund av ren okunskap. Sedan finns det vissa arbetsgivare som på riktigt tycker det vore toppen om de

den får

kunde utse skyddsombud på egen hand. I båda fallen gäller det att förklara vad som gäller.

LOTTA MENAR OCKSÅ att vi måste förklara för det tilltänkta skyddsombudet varför det är viktigt att vara med i facket.

– Jag har själv en bakgrund som lokalt skyddsombud och min erfarenhet från den tiden är att arbetsgivaren kan ha svårt att skilja på uppdrag och person.

NYA SKYDDSOMBUD HAR RÄTT TILL UTBILDNING

→ Alla nyvalda skyddsombud har rätt till utbildning. Arbetsgivaren och Seko har ett gemensamt ansvar för att skyddsombudet får den utbildning han eller hon behöver för att klara sina uppgifter. Kostnaden står arbetsgivaren för. Arbetsgivaren är dessutom skyldig att sätta upp anslag på arbetsplatsen med skyddsombudets namn.

VIKTIGA FAKTA OM SKYDDSOMBUD

1

Allmänt om skyddsombud

Det ska finnas skyddsombud på alla arbetsplatser som har minst fem anställda
Om man utser flera skyddsombud ska det finnas ett huvudskyddsombud som samordnar verksamheten

2

Så utses skyddsombud

Skyddsombud utses av den fackliga organisation som har kollektivavtal på arbetsplatsen
Ett skyddsombud som inte utses av fackföreningen omfattas inte av förtroendemannalagen och kan inte få hjälp av facket
Om en arbetsplats har flera fack med kollektivavtal kan facken antingen tillsätta varsitt skyddsombud eller så kan de komma överens om att ha ett gemensamt
Rätten att utse skyddsombud kan aldrig gå över till arbetsgivaren

3

Viktigt fylla i blanketten rätt

Intyga att val av skyddsombudet skett i klubben
Ange mandatperiod
Skyddsområde, det som definerar var skyddsombudet får verka, ska tydligt framgå
Se till att underrätta arbetsgivaren om valet.

4

Exempel på hur skyddsombud hindras

Nekad grundutbildning för skyddsombud
Får inte komma in på arbetsställe
Får inte ta del av handlingar och nödvändig information
Fråntas säkerhetsklassning
Får sämre löneutveckling än arbetskamraterna
Får inte delta i ett tidigt skede vid exempelvis riskbedömning eller förändringar i verksamheten

5

Vad gör man om skyddsombudet känner sig hindrat eller trakasserat?

Samla information (mail, protokoll, riskbedömningar, sms med mera), dokumentera!
Begär överläggning
Om ni inte kommer till en lösning, begär förhandling enligt förhandlingsordning

Alarmerande Seko-rapport om vägarbetare

→ Nyligen presenterade Seko rapporten "Det handlar om vår säkerhet". Rapporten handlar om den alarmerande arbetsmiljön för Sveriges vägarbetare. Över tusen Seko-medlemmar som arbetar på vägen har svarat på enkäten och bilden är tydlig. Hela 89 procent uppger att de känner oro för att arbeta på vägen på grund av bristande säkerhet. 91 procent anser att trafikanterna inte visar tillräcklig hänsyn till vägarbetarna.

- Tyvärr tvingas vi konstatera att vägarbetarnas arbetsmiljö inte har blivit bättre. Våra medlemmar inom vägbranschen vittnar om en vardag där trafikanter inte visar hänsyn, inte respekterar hastighetsgränser och som tittar i mobilen i stället för på vägen när de passerar ett vägarbete. De vittnar också om trafikanter som hotar och i värsta fall utsätter vägarbetare för våld bara för att de gör sitt jobb. Detta är helt oacceptabelt", säger Sekos förbundsordförande, [Gabriella Lavecchia](#).

Några av Sekos krav: Omledning av trafiken förbi en vägarbetsplats ska alltid vara det främsta åtgärdsalternativet. Arbetsmiljön för vägarbetare får aldrig vara en parameter att skära ned på för att vinna en upphandling. Hot och våld mot vägarbetare bör likställas med hot och våld mot tjänstemän i straffskalan. Kraftig höjning av fortkörningsböter och mer hastighetsbevakning vid vägarbeten. Minska antalet entreprenörsled till maximalt två för att öka möjligheten att utkräva ansvar. "Arbete på väg" bör bli en ny del av teorin för att få körkort

MER ÄN 600 INSKICKADE BILDER

Årets medlemsvecka slog flera rekord

Mycket tyder på att årets medlemsvecka var den hittills största. Inför veckan beställde Sekos klubbar, sektioner och regioner 29 000 kit (de gula påsarna med innehåll), vilket är långt fler än inför någon tidigare medlemsvecka.

→ Tidningen "Facklig styrka" beställdes i sammanlagt 34 000 ex, även det ett rekord.

Antalet nya medlemmar som godkändes under medlemsveckan var 307. Det är två färre än under medlemsveckan 2023, men jämförelsen haltar eftersom vi under 2023 var mitt uppe i en brinnande avtalsrörelse som även

den påverkade antalet värvade medlemmar positivt. Antalet nya medlemmar som kan härledas direkt till medlemsveckan har aldrig varit lika stort som under årets vecka 22. Dessutom fortsatte fler nya medlemmar än vanligt att komma in även veckorna efter medlemsveckan. Medlemsveckan gör skillnad!

FÖRTROENDEVALDA, MEDLEMMAR OCH anställda skickade in långt mer än 600 bilder från aktiviteter runt om i landet - en fullständigt unik siffra! Slutligen deltog 4049 medlemmar i årets Sekotest, vilket är drygt 600 fler än ifjol.

16 298 samtal

→ Under valrörelsen till Europaparlamentet hade Seko som mål att nå upp till om 8391 samtal. När vi nu har facit kan vi konstatera att förtroendevalda och anställda har lyckats med den fantastiska bedriften att genomföra 16 298 samtal vilket motsvarar 194 procent av samtalsmålet. Efterregistrering av samtal fortsätter under vecka 24.

- Vi har genom dessa samtal uppmanat våra medlemmar att gå och rösta den nionde juni, på politiker som driver våra frågor, som att svenska kollektivavtal ska gälla i Sverige, att ingen ska dö på jobbet och att inget land i Europa ska bli en frizon för kriminella företag och att vi behöver rensa bort arbetslivskriminaliteten, säger **Benjamin Jangenfält**, ansvarig inom Seko för valrörelsen

KVINNOR OCH MÄN DRABBAS OLIKA

Arbetsolyckorna ökar

→ Antalet anmälda arbetsolyckor som ledde till sjukfrånvaro ökade förra året med elva procent jämfört med året innan. Män drabbades oftare än kvinnor av arbetsolyckor med dödlig utgång och anmälde också fler arbetsolyckor med sjukfrånvaro. Kvinnor anmälde dock fler arbetssjukdomar och arbetsolyckor utan sjukfrånvaro än män. Det visar Arbetsmiljöverkets senaste statistik över arbetsskador under 2023.

Under förra året ökade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro medan anmälda arbetssjukdomar minskade med 28 procent jämfört med 2022. Det senare beror främst på att antalet anmälningar om smitta, som låg högt under pandemiären, har sjun-

kit kraftigt under 2023. Även om det totala antalet anmälda arbetssjukdomar har minskat jämfört med 2022 har antalet kvinnor som drabbas av sjukdom på grund av jobbet ökat jämfört med före pandemiären (2019). Det är fortfarande nästan dubbelt så vanligt att kvinnor drabbas av sjukdom av jobbet.

De vanligaste orsakerna till anmälda arbetssjukdomar år 2023 var organisatoriska och sociala faktorer, som till exempel hög arbetsbelastning, inom kvinnodominerade branscher som vård, omsorg, utbildning och offentlig förvaltning - personal inom exempelvis polisen och kriminalvården, socialtjänsten och försvaret.

A-KASSAN: Stabil arbetslöshet

Arbetslösheten i Sekos a-kassa ligger stabilt på i princip samma nivåer som de senaste tre åren trots lågkonjunktur.

- Våra medlemsgrupper är som helhet inte så sårbara vid konjunktursvängningar eftersom de är spridda inom olika branscher, säger a-kassans försäkringschef Alexander Augst.

- Däremot har vi en säsongsbetonad arbetslöshet i Sekos som har sin topp under vintermånaderna för att sedan plana ut under våren.

Under sommarmånaderna ligger arbetslösheten historiskt runt fem procent i a-kassan, pandemiären undantagna.

- Av de som är arbetslösa nu är nästan fyrtio procent inskrivna i någon form av arbetsmarknadspolitiskt program, vilket indikerar att de just nu står långt ifrån

FACKLIG STYRKA FLYGER I SOCIALA MEDIER

→ Sekos bilder som går under namnet "FACKLIG STYRKA" får rejäl spridning i sociala medier. Även kommentatorsfälten fylls av positiva hyllningar.

Bilderna, med citat av en förtroendevald inom Seko, lyfter fram allt bra ni i klubbarna gör för medlemmarna.

Har du eller din klubb något facklig styrka-exempel att dela med er av? Skriv till facklig.styrka@seko.se

LO öppnar gratisjour för sommarjobbare

→ Måndagen den 26 juni drar LO igång sin årliga kampanj som riktar sig till unga på väg ut i arbetslivet eller sommarjobbet. LO har även en öppen jourlinje - som inte kräver medlemskap i ett fackförbund.

Just nu påbörjar många unga sina första jobb. Det kan handla om sommarjobb eller ett kliv ut på arbetsmarknaden efter färdiga studier.

- Det första jobbet är speciellt. För många är det ett stort och viktigt steg i livet. På LO vill vi göra allt för att det ska bli ett bra möte med arbetsmarknaden. Därför erbjuder vi under sommaren stöd, tips och råd kring vad som gäller i arbetslivet, säger LOs ungeskreterare Elsa Alm.

Med start på måndag den 26 juni finns fackliga företrädare från LO-distrikten runt om i landet på arbetsplatser, vid evenemang och platser som samlar många unga.

På lo.se/kollpajobbet har LO samtidigt samlat svar på de vanligaste frågorna kring ett nytt jobb, en checklista för vad som behövs, tips inför första arbetsdagen och svar på frågor om vad man bör göra om det dyker upp problem.

- LO erbjuder gratis stöd via bland annat mail och telefon för den som behöver hjälp eller undrar något. Oftast handlar frågorna om nivån på lönen eller vad som är tillåtna arbetstider. Det är också vanligt att arbetsgivare hör av sig och frågar om vilka löner och villkor för sommarjobbare som gäller, säger Elsa Alm.

AKTIVT NÄTVERK INOM SEKO SIS

"Alla kvinnliga förtroendevalda i klubben bjuds in"

Ett kvinnligt nätverk och ett projekt för att komma till rätta med den sneda könsfördelningen bland klubbens förhandlare. Det är några av de av de frågor som Pia Gullarbergs, jämställdhetsansvarig i Seko SiS, tagit tag i.

→ Pia har varit fackligt engagerad i SiS-klubben sedan 2018 och för några år sedan tog det skruv ordentligt.

- När jag blev invald i klubbstyrelsen ville jag ha rollen som jämställdhetsansvarig. Jag läste en högskoleutbildning i genus och jämställdhet. Den gav mig verktyg att ta med in i det fackliga arbetet.

För ungefär ett år sedan startade Pia ett kvinnligt nätverk inom klubben.

- Alla kvinnliga förtroendevalda i klubben bjuds in till möte via Skype ett par gånger per termin. Träffarna består av en utbildningsdel i exempelvis härskartekniker. Till varje träff bjuds också en gäst in för att berätta om sin resa inom facket. Träffarna i vårt kvinnliga nätverk är en aha-upplevelse för många av deltagarna. Vi delar så många erfarenheter.

Pia har också startat ett projekt för att få fler kvinnor att bli förhandlare. För ett år sedan var andelen kvinnliga förtroendevalda i klubben lika hög som andelen kvinnliga medlemmar: 40 procent. Men bara 14 procent av klubbens förhandlare var kvinnor.

- Jag gjorde en jämställdhetsplan och en projektplan som presenterades vid repskapet 2022 och fick stöd för projektet. Hittills har tolv kvinnliga arbetsplatsombud inom klubben deltagit. Tre av dem har redan fått utökad förhandlingsmandat.

- Mitt engagemang handlar mycket om att gjuta mod i kvinnor, att de ska våga tro att de kan.

Pia Gullarbergs,
jämställdhetsansvarig
inom Seko SiS,